

การอภิปราย

“ก้าวไปข้างหน้ากับวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม”

วันอังคารที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ผู้ร่วมการอภิปราย

๑. น.ส.พรศรี กิจธรรม อธิบดีปลัดเทศบาลนครนนทบุรี
๒. นายจรัสพงษ์ สร้อยระย้า อธิบดีผู้อำนวยการกองการช่าง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
๓. นางศุภรัตน์ โชติสกุลรัตน์ กรรมการผู้จัดการบริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิ เนียร์จ คอนซัลแตนท์ จำกัด
๔. ผศ.ดร.นันทิกา สุนทรไชยกุล เลขาธิการสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. ดร. ธวัช เพชรไทย หัวหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๖. นายวีระชัย ปิยะพันธ์พงศ์ อธิบดีผู้อำนวยการฝ่ายสิ่งแวดล้อม บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๗. น.ส.สิริวรรณ จันทนจุลกะ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

ผู้ดำเนินการอภิปราย

รศ.ดร.จักรกฤษณ์ ศิวะเดชาเทพ กรรมการสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นสำคัญ (Key message of the session)

บทบาทนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ควบคุม กำกับดูแล และขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นงานพื้นฐานของการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งอาหาร อากาศ ส้วมและสิ่งปฏิกูลเพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ดังนั้น จึงเป็นงานที่สำคัญของประเทศ

ปัจจุบันบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมยังขาดแคลนทั้งจำนวนคน และมาตรฐานการทำงาน จึงเป็นที่มาของการกำหนด “วิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม” เป็นวิชาชีพควบคุม เพื่อผลิตนักอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ และยกระดับมาตรฐานการจัดการงานอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น เพราะหากดำเนินการโดยผู้ไม่มีความรู้ อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีบทบาทควบคุม กำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์บุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีความรู้ สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ตรงกับปัญหาในปัจจุบัน รวมถึงให้คำปรึกษาในประเด็นและหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้วางหลักเกณฑ์ วิธีการ กำหนดบุคลากรกลุ่มนี้ หรือหากไม่มีอาจกำหนดให้ Third party มาช่วยดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

มุมมองของรัฐวิสาหกิจต่อวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม เห็นควรกำหนดให้บุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ต้องมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการทำงาน ซึ่งปัจจุบันรัฐวิสาหกิจ ไม่เพียงแต่ใช้หลักการของอนามัยสิ่งแวดล้อมแต่ยังผนวกกับมาตรฐานสากล ทั้ง ISO๑๔๐๐๑ ISO๑๘๐๐๐ GMP HACCP และมาตรฐานต่าง ๆ ที่ช่วยควบคุมคุณภาพการทำงาน

สำหรับภาคเอกชน เห็นควรยกระดับมาตรฐานของนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เนื่องจากงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมีความต้องการต่อทุกองค์กรในประเทศ และมีแนวโน้มต้องการมากขึ้น โดยมีบทบาทในการเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหากส่งเสริมให้มีวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม ยังมองเห็นโอกาสที่นักอนามัยสิ่งแวดล้อมจะทำงานทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคได้

คุณภาพของนักอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ การมีวิชาชีพที่ชัดเจน ทำให้ผู้ที่เข้าเรียนพิจารณาจากความต้องการของงานอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นหลักและตรงตามความต้องการของมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องออกแบบหลักสูตรให้ตรงตามวิชาชีพกำหนด

การดำเนินการวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริม สร้างมาตรฐานวิชาชีพ และไม่ทับซ้อนกับวิชาชีพอื่น ความก้าวหน้าการจัดทำ “วิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม” ได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ของวิชาชีพ รับฟังความคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง และอยู่ในระหว่างประกาศราชกิจจานุเบกษา และจัดทำข้อบังคับวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอ

๑. ควรยกระดับคุณภาพวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีความสำคัญต่อการทำงานในภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและภาครัฐ
๒. กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรวางหลักเกณฑ์วิธีการ กำหนดคุณสมบัติวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อมและตำแหน่งนักวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อม และร่วมกำหนดหลักสูตรร่วมกับสภาวิชาชีพ
๓. บทบาทของสภาวิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อมต้องให้ทันต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ต้องสื่อสาร ประชาสัมพันธ์เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ วิชาชีพอนามัยสิ่งแวดล้อม สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักอนามัยสิ่งแวดล้อม

